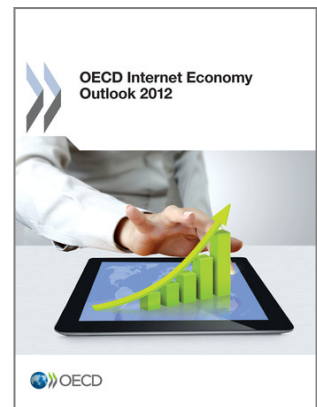

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Internet Economy Outlook 2012

Summary in Slovenian

Read the full book on: [10.1787/9789264086463-en](https://doi.org/10.1787/9789264086463-en)

Napoved OECD za internetno gospodarstvo za leto 2012

Povzetek v slovenščini

- Internet se je začel s povezovanjem različnih računalnikov prek telefonskega omrežja, sedaj pa povezuje milijarde uporabnikov po vsem svetu, ne glede na to, kje so, prek prenosnih ali stacionarnih naprav.
- Ljudje, ki nimajo dostopa do vode, elektrike ali drugih storitev, lahko dostopajo do interneta z mobilnih telefonov.
- Internet je sam po sebi več milijard dolarjev vredna industrija, je pa tudi bistvena infrastruktura za velik del svetovnega gospodarstva.
- Napoved OECD za internetno gospodarstvo vsebuje podatke o razvijajočem se internetnem gospodarstvu, pri čemer poudarja trende na območju OECD in izpostavlja porajajoča se politična vprašanja.

Bliskovito širjenje širokopasovne komunikacije

Kombinacija široke pokritosti omrežja, zadostne zmogljivosti za prenos podatkov, naprav po dostopnih cenah in možnosti za povezljivost na večini trgov OECD spodbuja rast storitev in načinov, na katere ljudje uporabljajo internet.

Brezžične povezave, ki so leta 2009 prehiteli stacionarne širokopasovne povezave, so ključni razlog za nedavno širitev interneta. Ocenjuje se, da je bilo decembra 2011 naročnin na brezžično širokopasovno povezavo (670 milijonov) v OECD več kot dvakrat več kot na stacionarno širokopasovno povezavo (315 milijonov), število brezžičnih naročnikov pa se še naprej povečuje. Hitrost širokopasovne povezave se je zvišala, cene pa so se znižale. V državah OECD so se oglaševane hitrosti DSL-ja in kabelske širokopasovne povezave v obdobju 2008–2011 letno zvišale za 32 % oziroma 31 %, cene pa so se znižale za 3 % oziroma 4 %.

Tehnologije, ki bodo oblikovale bližnjo prihodnost povezljivosti, so visokohitrostne optične povezave, za katere priključki se bodo namestili bližje stanovanjskim območjem, in nove visokohitrostne brezžične povezave. Zaradi tabličnih računalnikov in pametnih telefonov so računalniki prisotni vsepovsod (število naročnin na mobilno telefonijo se je od leta 2005 v svetovnem merilu več kot podvojilo, v državah, ki niso članice OECD, pa potrojilo), storitve v oblaku in mobilni internet pa omogočajo dostop do katerihkoli podatkov kjerkoli in tako tlakujejo pot novim storitvam in aplikacijam.

Sektor informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT) in kriza

Med krizo je širitev mobilne internetne povezljivosti pomagala rešiti sektor IKT, pri čemer so se prihodki vodilnih podjetij v obdobju 2000–2011 povečali za 6 % na leto. Storitve IKT so leta 2012 s skupno rastjo 5–10 % v boljšem položaju kot proizvodnja na področju IKT. To je spodbudilo tudi zaposlovanje v sektorju, saj so vodilna podjetja leta 2011 po vsem svetu zaposlila več kot 14 milijonov ljudi, kar je 6 % več kot leta 2010. Med vodilnimi podjetji na področju IKT so se pri prihodkih in rasti zaposlovanja najboljše odrezala internetna podjetja.

E-poslovanje predstavlja vedno večji delež skupnih poslovnih prihodkov. Čeprav je ta delež v številnih državah še vedno majhen, se na splošno povečuje, kot se povečuje tudi delež podjetij, ki prodajajo in kupujejo prek interneta.

Sektor IKT še naprej privablja vlagatelje tveganega kapitala in je leta 2011 predstavljal več kot 50 % vsega tveganega kapitala v Združenih državah, največjem svetovnem trgu. Naložbe v tvegani kapital so dosegle svoj vrh, če odmislimo njihov nenormalen višek iz leta 2000 med prenapihnenostjo spletnega poslovanja. Tudi raziskave in razvoj na področju IKT se nadaljujejo ter so v Koreji in na Finskem presegle 1,5 % BDP.

Uporaba v podjetjih

Internet vpliva skoraj na vse sektorje gospodarstva, od tega, da omogoča spletni dostop do sicer težko dostopnih podatkov, do tega, da spreminja celotne trge, na primer trg glasbe, videa, programske opreme, knjig in novic.

Podjetja so bila med prvimi uporabniki interneta in so pomagala usmerjati nadgradnjo na višje hitrosti. Leta 2003 so imela v EU15 manj kot štiri od desetih podjetij širokopasovni dostop; do leta 2009 se je ta delež povečal na devet od desetih podjetij. Konec leta 2011 so imela skoraj vsa podjetja v državah OECD dostop do interneta. V dveh tretjinah držav OECD več kot 95 % podjetij uporablja internet, dostopa pa še nima samo majhen delež najmanjših podjetij; leta 2010 samo 5,7 % malih podjetij (z 10–49 zaposlenimi) v EU25 ni imelo dostopa do interneta.

Na ravni podjetij je prestrukturiranje poslovnih modelov v zvezi z uporabo interneta izboljšalo učinkovitost in pospešilo rast novih spletnih podjetij. Manevrskega prostora za izboljšave je še precej, saj so podjetja internet uporabljala precej bolj pogosto za nakup/naročilo blaga in storitev kot za prejemanje naročil, blago pa je prek spleta prodajalo precej manj podjetij kot ga je prek spleta naročalo. Leta 2010 je v povprečju 35 % vseh podjetij, ki so imela več kot deset zaposlenih, uporabljalo internet za nakupovanje, samo 18 % pa za prodajo blaga in storitev.

Uporaba v gospodinjstvih

Internet spreminja način življenja, saj prinaša bolj raznolike digitalne izdelke in storitve, nižje cene, boljše zbiranje informacij, več distribucijskih kanalov in tako naprej. Približno 70 % gospodinjstev v OECD ima dostop do širokopasovnega interneta, in sicer z vedno višjimi hitrostmi in po vedno nižji ceni. Prehod na mobilno internetno povezljivost spreminja tudi način sporazumevanja med ljudmi in konzumiranja vsebin, na primer hitra uveljavitev družbenih medijev.

Internet je postal tudi ključen pripomoček za povezovanje iskalcev zaposlitve z delodajalci: leta 2010 je v povprečju 17 % uporabnikov interneta navedlo, da uporabljajo internet pri iskanju zaposlitve.

Vendar pa je kljub nedavnemu napredku pri povezljivosti za nekatere skupine prebivalstva precej bolj verjetno, da bodo uporabile internet (16–24 letniki) kot za druge (starejši od 65 let). Tudi druge demografske značilnosti, kot so nižji dohodek ali izobrazba, so tesno povezane z redkejšo uporabo interneta.

Digitalne vsebine

Digitalne vsebine so domnevno najpomembnejše gonilo potrošniške uporabe interneta in prihodki, ki izvirajo iz njih, se v vseh sektorjih bliskovito povečujejo. Največji spletni trg v absolutnem smislu je oglaševanje, sledijo pa mu računalniške in video igre, spletna glasba ter film in video. Leta 2010 so potrošniki v svetovnem merilu najbolj povpraševali po igrah, ki so po oceni prinesle 39 % prihodkov iz digitalnih vsebin. Po podatkih Mednarodnega združenja fonografske industrije (IFPI) je digitalna glasba v svetovnem merilu predstavljala 29 % prihodkov snemalnih podjetij, kar je več kot štirikrat več od skupnih spletnih prihodkov od knjižne, filmske in časopisne industrije, čeprav so te industrije na splošno precej večje.

Zadnji dve leti smo bili priča občutni rasti prodaje naprav, ki omogočajo dostop do spletnih digitalnih vsebin. Tudi viri vsebin se širijo, družabna omrežja ter nove video in avdio storitve pa pomagajo spodbujati rast industrije IKT in ustvarjati nove poslovne modele. Preklop na digitalne tehnologije je resnično prisilil podjetja v vedno več sektorjih, da ponovno premislijo o svojih poslovnih modelih in se prilagodijo, da bi preživela.

Uporaba pasovne širine se še naprej povečuje vsako leto, pri čemer video in zabavne storitve zase zahtevajo vedno večji delež stacionarnih in mobilnih platform. Sandvine poroča, da so zabavne aplikacije v realnem času prehitele omrežje enakovrednih kot najpomembnejše gonilo omrežne zmogljivosti v Severni Ameriki, pri čemer so leta 2012 predstavljale 58 % konice prometa in skoraj 65 % konice sprejemnega prometa. Pretočna video storitev Netflix je v istem letu sama dosegla konico 32,9 % vsega sprejemnega prometa v ZDA.

Naprave, kot so STB in igralne konzole, spodbujajo ta prehod na spletno zabavo. Cisco napoveduje, da se bo promet IP v obdobju 2010–2015 povečal za štirikrat, in sicer bo imel vsako leto 32-odstotno rast. Sandvine poroča tudi, da večina zabavnega prometa v realnem času (54,3 %) prehaja na pretočni video in avdio ter da se 15,6 % tega prometa ogleduje na mobilnih napravah in tabličnih računalnikih, ki se uporabljajo doma prek Wi-Fi.

IKT za zdravje

Internet vpliva na vse sektorje gospodarstva, vendar so IKT v zdravstvu posebno obetavne. Uporaba IKT v zdravstvu lahko izboljša kakovost oskrbe in poveča uspešnost, zniža operativne stroške in zagotovi povsem nove načine oskrbe. Vlade držav OECD so prepoznale te možnosti in vedno več sredstev namenjajo stroškom za izvedbo, da bi zagotovile uresničitev teh prednosti.

Primer tega so elektronski zdravstveni kartoni, ki omogočajo pravočasen dostop in boljše posredovanje informacij o zdravju v zdravstvu, zaradi česar je oskrba bolnika bolj odzivna in učinkovita. Tudi telezdravje vedno bolj velja za pomembno orodje za izboljšanje zdravstvenih storitev, zlasti na podeželju in oddaljenih območjih, na katerih so zdravstveni viri ter strokovno znanje in izkušnje pogosto redki ali jih sploh ni.

Vendar številni zdravstveni sistemi IKT niso povezani, zato izmenjava informacij o zdravju ostaja velik problem. Tudi izmenjava elektronskih zdravstvenih podatkov zunaj bolnišnic z drugimi ponudniki ni v celoti uresničena, niti v državah, v katerih so se elektronski zdravstveni kartoni izkazali za izjemno uspešne. Da bodo spremembe uspešne, bo bistvena stalna zavezanost širokopasovnosti, odprtim standardom in interoperabilnosti.

Varnost in zasebnost

Končna vloga interneta v gospodarstvu bo odvisna od tega, ali se uporabniki, podjetja in vlade počutijo varni, ko uporabljajo omrežje, in ali mu pri odločilnih uporabah in storitvah zaupajo. Zlonamernih programov, napadov za zavrnitev storitve in drugih pojavov, ki škodijo zaupnosti, neokrnjenosti ali razpoložljivosti informacijskih sistemov in omrežij, je vedno več. Kjer se zbirajo, hranijo ali obdelujejo osebni podatki, ti pojavi tudi zelo vplivajo na zasebnost. Zato vlade vedno večjo pozornost posvečajo grožnjam v zvezi s spletno varnostjo in zasebnostjo podatkov.

Podatki o vlogi inovacij na področju zasebnosti niso popolni, ker je podatke o raziskavah in razvoju težko najti ali ker se tehnologije za izboljšanje zasebnosti redkeje patentirajo. Zdi se, da so podatki o inovacijah na področju zasebnosti precej bolje zajeti v statističnih podatkih o blagovnih znamkah, vendar je število prijav za blagovne znamke v zvezi z zasebnostjo šestkrat manjše od števila teh prijav, ki so povezane z informacijsko varnostjo. To morda kaže na manj tehnoloških inovacij in inovacij izdelkov, ki so v teku na področju zasebnosti v primerjavi s področjem informacijske varnosti.

Zaradi vedno večjega pomena informacijske varnosti in zasebnosti na organizacijski, nacionalni in mednarodni ravni se zdi, da se bo povečalo povpraševanje po strokovnjakih s področja varnosti in zasebnosti, s tem pa bodo znanja postala morebitno ozko grlo za izboljšanje inovacij na področju informacijske varnosti in zasebnosti.

Internet stvari

Razvoj interneta je tik pred morebitno veliko širitvijo na predmete, ki se jih običajno ne povezuje s komunikacijskimi zmogljivostmi. Električni vtiči, avtomobili in celo žarnice so na primer vedno pogosteje povezani z internetom kot način uvajanja nove uporabnosti. Pričakuje se, da bo ta prihajajoči tretji val internetne povezljivosti kjerkoli povezal od deset do sto naprav na družino in tisoče ali morebiti milijone naprav na podjetje.

Te internet stvari usmerjata dva ugodna dejavnika: vseprisotnost omrežij in vedno nižje cene za komunikacijske module, ki se uporabljajo za povezovanje naprav. Ericsson ocenjuje, da bo do leta 2020 z internetom povezanih 50 milijard mobilnih brezžičnih naprav, številka pa bi se na koncu lahko povzpela na 500 milijard. Vgradnja komunikacijske naprave v vsak avtomobil s pričakovano življenjsko dobo desetih let bi do leta 2020 na primer pomenila približno 700 milijonov avtomobilov, ki bi omogočali komunikacijo med dvema strojema. Če bi vsako električno vtičnico v Severni Ameriki povezali z omrežjem v okviru uvedbe pametnih omrežij, bi z lahkoto dosegli 10 milijard povezav.

Ker se gospodarstva in družbe vedno bolj prepletajo z napravami, ki stalno komunicirajo med seboj in zagotavljajo informacije uporabnikom, se bodo podatki obdelovali in posredovali kot neskončna množica signalov med številnimi napravami in omrežji. Internet bo vedno bolj obveščal ljudi o njihovem okolju, vendar bo tudi dajal informacije o ljudeh tretjim osebam. Razmislek o zasebnosti je zato izjemnega pomena.

Merjenje obsega internetnega gospodarstva

Vlade vedno bolj finančno podpirajo uvedbo širokopasovnosti, z neposrednimi javnimi naložbami ali spremembo programov univerzalnih storitev, kljub temu pa še vedno ni široko sprejete metodologije ali enotnega ukrepa, ki bi zajel celotno internetno gospodarstvo. Vendar na podlagi veljavne raziskave OECD v tej napovedi za internetno gospodarstvo uporabljamo dovolj podrobne podatke, ki so na voljo za Združene države, na katerih temelji ocena, da je bilo približno 13 % dodane vrednosti poslovnega sektorja v tej državi leta 2010 mogoče pripisati dejavnostim, povezanim z internetom. Upajmo, da bo ta začetna številka privedla do razvoja podatkov in metodološke izpopolnitve v prihodnosti.

Dva pomembna pogoja za nadaljnjo analizo sta visokokakovostni podatki kot vložki in trden model za njihovo razlago. Poleg tega so za primerjavo med državami potrebne usklajene zbirke podatkov, ki pa bodo verjetno na voljo šele čez leta. Celotni vpliv interneta na naša gospodarstva zato še zdaleč ni jasen, čeprav se razpoložljiva sredstva za komunikacijo in povezovanje z informacijami še naprej bliskovito širijo. Jasno pa je, da internet postaja ključna gospodarska infrastruktura, ki korenito spreminja podjetja in služi kot platforma za inovacije.

© OECD

Ta povzetek ni uradni prevod OECD.

Reproduciranje tega povzetka je dovoljeno pod pogojem, da so navedene avtorske pravice OECD in naslov originalne publikacije.

Večjezični povzetki so prevedeni izvlečki publikacij OECD, ki so v izvirniku izdane v angleškem in francoskem jeziku.

Na razpolago so brezplačno v spletni knjigarni OECD www.oecd.org/bookshop

Za več informacij se obrnite na Enoto OECD za pravice in prevode, Direktorat za javne zadeve in komunikacije na: rights@oecd.org ali prek faksa: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Obiščite našo spletno stran www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2012), *OECD Internet Economy Outlook 2012*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264086463-en